

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— febr. 12.

(Alkalmazkodás.) Aki alkalmazkodni tud, az üdvözülni. Pénz és protekció: suvia! Azé a pálmá, aki alkalmazkodni tud. Azé a haladás, tisztelés, becstűlés, barátság, szerelem, azé az üdvösség. Sohasem mutassuk magunkat olyanoknak, a milyenek vagyunk, hanem amilyeneknek mások szeretnek látni bennünket. A zöld béka azért zöld, hogy olyan legyen, mint a bokor lombja. A madárnak azért van szárnya, mert a levegőben repked, a medvének jó bundája, mert hideg égalj alatt él, a gólyának hosszú lába, mert mocsarakban keresi táplálékát s a zsirafnak hosszú nyaka, mert a pálmá magasan hordja leveleit. A természet is az alkalmazkodás törvényei szerint alkotta teremtményeit, hogyne kellene tehát nekünk embereknek megtanulni az alkalmazkodás művészetét? Akiknek véleményére adunk valamit, előbb ismerjük ki, hogy vajon milyeneknek szeretnek bennünket látni. A hizelkedés tetszik-e nekik, vagy az önérzet? Hiszen a boltos is olyan portékát árul, amilyent keresnek nála. Ha felünk inkább szereti a hizelkedést, ne tagadjuk meg tőle a saját érdekünkben sem és kétszeresen alkalmazkodjunk, ha történetesen olyasmit várnak tőlünk, ami saját magunknak is diszünkre válik. A főcél az, hogy rokonszenveseknek mutassuk magunkat, aminek pedig egyedüli módja az, ha alkalmazkodunk. Ehhez pedig csak két dolog kell. Az egyik, ha felebarátunk gyöngéit kiis-

merjük, a másik, hogy jó gyomrunk legyen, mikor a mások gyöngéihez kell alkalmazkodnunk. A történelem és politika is erre tanít bennünket. Az udvaroncoknak mindig több volt a hitelük, mint a Petur bánoknak s a politikában csak azoknak volt szerencséjük, akik a hatalommal tartottak, vagyis akik mindig alkalmazkodni tudtak azokhoz, akik-től várhattak valamit. Alkalmazkodás a hatás titka a művészetben is. Olyan művészetet kell folytatni, amilyenre a kornak van gusztusa. Amikor azt olvassuk, hogy modern festészet, vagy modern szobrászat, értsük mindig így: alkalmazkodó festészet, vagy alkalmazkodó szobrászat. A színészetben is nagy hatalom az alkalmazkodás. Ha a közönségnek inkább kedvére van az orfeum, orfeumot kell csinálni a színházból is. Ha csak operettenél telik meg a kassza, hát csak operettet kell adni. Az alkalmazkodás uraskodik a szerelem birodalmában is, anélkül hogy öntudatosan élnék vele. Ha szeretünk, olyanoknak mutatjuk magunkat, a milyeneknek ideálunk elképzel bennünket. Mélabu, ragaszkodás, szenvedély, bánat, epedés, lemondás, haragtartás, mind, de mind attól függ, vajon milyen állapotban tetszünk leginkább az ideálunknak. Olyan is volt már aki be be rugott az alkoholtól, mert az ideálja azt találta mondani, hogy nagyon kedves, amikor be van rugva. Fő az, hogy megtudjuk, hogy milyenek a mintaképei annak, akinél el akarunk valamit élni. Mert ok nélkül senkisémm alkalmazkodni; aki él ezzel a művészettel, az mindig el akar élni

valamit és ezen az uton el is éri, mert senkisémm áll hamarabb a feje tetejére, mint az akihez alkalmazkodunk.

magyar pártról.

— febr. 12.

Ne siessünk uraim! nem ég még még Ukalegon! Minek is sietnénk. Hisz nem történt még semmi. Ráérünk még.

* * *

Hogy is volt csak régen; van-e a történelemben. — 1526. december 16-iki dietán a Pozsonyban összegyűlt rendek megválasztották I. Ferdinándot magyar királynak, abban a reményben, hogy a király bátyjában, V. Károlyban hatalmas szövetségest lelnek. A szövetség helyébe kapták a német tanácsosok nagy hatalmi hóbortját, amely hazánkat az örökös tartományok sorába akarta leszállítani. Ez ellen testtel, lélekkel küzdött mindenha a magyar. Még az oly hű és király tisztelő főpap is, mint Pázmány így nyilatkozik, látván a német udvar törekvéseit: „szükségünk vagyunk egy önálló, független s magyar Erdélyre, nehogy gallérunk alá köpjék a német”. De hiába volt mindez: a jók meggyőződése, Martinuzzi hatalmas politikája, Bocskay, Bethlen, I. Rákóczy György győzelmes kardja nem birt meg vele, az „egybeolvasztás” politikája mindig feldugta fejét, mint a

Dalok.

I.

Nem egyszerre. . .

Nem egyszerre tör túl a szivbe, —
Lassan hull ott is a levél;
Egy egy rajongó vágy kilobban
S csak meg se tudjuk, hogy nem él.

Lassan . . . Óh! csaknem észrevétlen
Halványul el az Ideál,
Amint gomolygó szürke szárnyán
Az őszi köd a szivre száll.

II.

Emlékezés.

Hogy Te ki voltál? . . .
Szó nem mondja meg;
Mosolygó napfény,
Enyhe kikelet!

Rózsák, tövisek
Keltő hejnalá;
Sötét egemnek
Hulló csillaga!

Zivuska Andor.

A tolvaj.

(Maurice Level.)

Ravenot már tíz esztendeje volt pénzbeszedő ugyanannál a banknál. Mintaszerű tisztviselő. Senkisémm vehetett szemére soha semmiféle hanyagságot. Számadásaiban a legesekélyebb tévedést sem lehetett találni. Egyedül állt, került minden újabb összekötést. Nem járt kávéházba, nem volt szeretője s úgy látszott, hogy boldog, mert nincsen semmiféle kívánsága. Néha így szoktak szólni hozzá:

— Mégis csak nagy kísértés lehet az olyan sok pénz!

Erre így szokott felelni:

— Miért? A pénz, mely nem az enyém, nem is pénz nekem.

Mintaképe volt a tisztességnek, a legkényesebb ügyekben őt kérték fel bíról.

Egy nagy fizetési napon este nem tért haza a lakására. Azoknak, a kik ismerték, még csak nem is támadt az a gondolatuk, hogy hátha valami rosszat tett. Csak arra gondoltak, hogy bünténynek eshetett áldozatul. A rendőrség megindította a kutatásokat. Pontosan beváltotta a váltókat, az utolsó hét órákor este. Addig körülbelül 200.000 frankot hajthatott be. Utoljára a Porte Mont-rouge ban járt és azóta nyoma veszett. Keresték városzerte, az erődítésekben és mindenféle elhagyatott házban is. Nem találták sehol. Csak épp a lelkiismeret megnyugta-

tása végett táviratozott a rendőrség mindenfelé a határállomásokra, de a bank igazgatói és a rendőrség meg voltak győződve arról, hogy nyilván gazemberek követték és mikor a sok pénzt behajtották, kirabolták és valami vízbe dobták. Sőt bizonyos jelekből arra következtettek, hogy gyakorlott gazemberek készítették elő a rablást. Egész Párisban csak egyetlenegy ember vonogatta a vállát, mikor mindezeket az ujságban olvasta: ez pedig Ravenot maga volt.

Abban az órában, amidőn a legügyesebb rendőrök keresték a nyomát, a külső boulevardon végighaladván, a Szajna hidjához ért. A hid alatt előszedte a ruhákat, melyeket előtte való este odarejtett, átöltözött, zsebébe rejtette az egyenruhájából kiszedett 200.000 frankot, az egyenruháját és hivatali táskáját batyuba kötötte, a batyuba nagy követ tett és az egész batyut bedobta a folyóba. Azután nyugodtan visszatért a városba, egy hotelben békésen meghalt. Pár óra alatt ügyes tolvajja alakult át.

Pedig kihasználhatta volna ezt a pár órát. Vasútra ülhetett volna és hamar túl lehetett volna a határon, de sokkal okosabb volt, semhogy ne tudná, hogy nincs még biztonságban, ha pár száz kilométernyire lesz a rendőrségtől. Nem is képzelődött nagyon a sorsára nézve, a mely bekövetkezéskor, ha most szoknék. Mégis csak elfognák, az bizonyos, ezért hát mást gondolt ki.

Másnap reggel betette a 200.000 fran-

mesebeli ezerfejtű szörny. Sőt áldozatot követelt és mint a mítosz Kanosszája, saját gyermekeit falta föl. Mikor Martinuzzi Erdélyt megmenti Ferdinánd számára: Alvincen legyilkolják; mikor Báthory Zsigmond Erdélyt Rudolf kezére játssza, a goroszlói csatában Bástát szabadítja rá; mikor Zrinyi utolsó csepp vérig védi Szigetet, a felmentő sereg 3 napi járó földről várja, mikor hull el az utolsó csepp, — mikor Bocskay a töröktől kierőszakolja a zsitvasoroki békét, méreggel fizetik meg; mikor Bathlen felajánlja soha meg nem győzött kardját, jobbját, ország-világ csufjává teszik a „szerencsefit”; mikor Zrinyi Miklós a költő, Bécs végváráképen felépíti Zerinvárát, a „juhakol” feldulását nyugodtan nézi Montekukkoli; s mikor a királyukhoz hű és legális Wesselényiek arról tanácskoznak, hogyan lehetne Lipót királyt az alkotmány megtartására ösztönözni, nekik bohó, az országnak Kollonics és Szelepcsényi rémuralma a felelet. S hogy ne lett volna ez lehetséges, mikor minden kornak meg volt a maga Szelepcsényije, a ki a királynak családi hagyományait saját honfitársai ellen bizalmatlansággá, sőt gyűlöletté tudta fokozni? Hisz kellett-e jámborabb ember, egyéniség, mint II. Ferdinánd, Rudolf és Lipót voltak s nevüket nem a legsötétebb betűkkel írta e le a magyar történelem? Ezek a tanácsosok, ezek a magyar emberek voltak hazájuknak legádázabb ellenségei.

A rémuralom 1671-től 1682-ig teljes 12 évig dult a hazában; le nem írható nyomor és szenvedés volt az ország osztályrésze. A bécsi tanácsosok már elérkezettnek hiszik a régen várt időt, felfüggesztik az alkotmányt és Ampringen Gáspár személyében a császári kormányzó is az országba jó. Ampringen, az idegen, beláítja, hogy így kormányozni nem lehet, de nem a magyar tanácsosok. Lassan lassan tömörül az ország és midőn 1682-ben Tököly fel-emeli zászlóját és a török sereggel

szövetségben az ország határát átlépte, az ország a Habsburgokra nézve elveszítettnek látszott. Egy Thököli-török párt volt az egész ország. Idáig kellett jutni Magyarországnak, hogy a bécsi kormány végre belássa tévedését és azt, hogy Magyarország még nem érett meg az örökös tartományok sorába süllyedésre, még nem elégszik meg azzal a szereppel, a mit a Habsburgok szántak neki, egy vokssal szaporítani pártjukat a német császári gyűléseken.

Akkor érte el és így először Magyarország, hogy a bécsi kormány elment addig, hogy nem merete folytatni eddigi politikáját.

Most még ennyire nem vagyunk. A chlopii parancs, csak a hadseregnek szólt, a nemzet vezéreinek kitessekelése csak politikai kudarc volt, az országgyűlés még meg van, csak nem működik, a kormány elnöke, még színelg alkotmányos, meg nem nyílt kormánybiztos; a nyomor és szenvedés még nem hajtott öngyilkosságra senkit; még próbálgassunk, még nincs itt az idő az egyesülésre. Még várjuk meg szépen, egymást marva, egymással civódva a „nyílt abszolutizmust”, ráértünk akkor is majd tömörülni, pedig hogy eljön, mutatja a történelmi példánk s példázza 4 század története. Hisz oly jó és édes volt a magyarnak a civakodás. Még most nincs miért tömörülnének az ellenzék különböző árnyalatai; hisz a pártok keretén belül még nyugodt az élet; nincs miért feláldozni az egyes pártok kisebb elveit, érdekeit, a haza érdekeit, a szabadság szent elvéért. Nem kell még magyar párt. Nincs még szükség az ellenzék tömör fallankuszára; a történelem nem arra tanított, hogy előre jó ilyesmiről gondolkodni. Bécs úgy is tudja, hogy azt mi nem tesszük.

Ne siessünk uraim! Nem ég még Ukalegon! Minek is sietnénk! Hisz nem történt még semmi! Ráértünk még.

Politikai hírek.

— **Beszámoló.** Teleki Arvéd gróf orsz. képviselő tegnap délután tartotta beszámolóját mintegy 6000 főnyi hallgatóság előtt. Teleki grófot Fernbach Károly, Barabás Béla, Lengyel Zoltán és Horváth István orsz. képviselők kísérték el a kerületbe. A pályaudvaron nagy közönség várta a képviselőket. Az üdvözlő beszédet Bozsénik gimnáziumi tanár, függetlenségi pártelnök mondta. A pályaudvarról a városi Vigadóba vonultak, a hol Teleki gróf a nagy számban egybegyűlt hallgatóság előtt elmondotta beszámolóját. Hangsúlyozta, hogy a függetlenségi párt legfőbb feladatát hazánk gazdasági függetlenségének kivívása képezi. Örömmel látja, hogy a szerb magyar testvériség Ujvidéken zavartalanul fennáll. Felhívja a hallgatóságot a további együttartásra. Szavait szerbül végzi és felhívja a szerbeket, hogy e nehéz időben tartsanak együtt a magyarokkal. Utána Fernbach, Barabás, Lengyel Zoltán és Horváth István képviselők beszéltek. A hallgatóság a képviselők fejtegetéseit nagy tetszéssel fogadta. Este bankett volt, a melyen mintegy ezer ember vett részt.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 12.

Az országgyűlést február 19 én feloszlatták. Ez már befejezett tény, még kormánykörökben sem titkolják. Ezért esodálatos az a reflexió, amit kormánykörökben ehhez fűznek.

Szerintük mindaz a mit az abszolutizmrs rettenetességeiről mesélnek — valótlanosság. — Fejérváry Géza báró miniszternek korántsem azért kérte az országgyűlés feloszlását, hogy abszolutizmust rendezzen be Magyarországon, mert ezt alkalmasint ő is csak rémmesének találja, hanem a bérét („békét” helyett: aszedőigazságosítása. Szerk.) akarja ezáltal előmozdítani. Ugyanis nyomban a feloszlató királyi kézirat hiteles kihirdetése után megindul a béke akció, még pedig a lehető leggyorsabb tempóban, hogy az új országgyűlést még a törvény szabta időn belül össze lehessen hívni. A feloszlátás arra jó, hogy azt a politikust, aki a kibontakozás

kot egy nagy borítékba, melyre öt pecsétet tett és elment egy közjegyzőhöz.

— Uram, a következőkről van szó: Ebben a borítékban értékpapírok vannak, melyeket biztos helyre szeretnék elhelyezni. Elutazom és nem tudom, mikor jövök vissza. Önre akarom bízni ezt a borítékot. Azt hiszem, nincs semmi akadályja annak, hogy a letétet önre bízom.

— Nincs; ki is állítok egy nyugtát.

Ravenot helyeslőleg bólintott, de aztán tanakodott magában.

Nyugtát? Hová tegye ezt, kire bizza? Ha magánál tartja, rájöhetnek, hogy itt a letét. Habozott egy darabig, aztán egész természetesen hangon így szólt:

— Én Istenem! Lássa uram, egészen egyedül állok a világban; se rokonom, se barátom. Az ut, a melyre elindulok veszedelmes, a nyugtát vagy elrabolnák tőlem, vagy elveszthetném. Nem őrizhetné ön a nyugtát irattárában. Ha visszatérek, elegendő lesz, ha önnek, vagy utódjának a nevemet fogom említeni.

— Igen, de . . .

— Jegyezze meg a nyugtán, hogy milyen körülmények között tették le a pénzt és ki veheti fel: Ha van is a dologban valami rizikó, ez csak engemet ér.

— Jó! Hát sziveskedjék a nevét megmondani.

Ravenot habozás nélkül feleli:

— Duverger, Henri Duverger.

Mikor leért az utcára, megkönnyebbül-

ten sóhajtott fel. Tervének első részét befejezte. Ha el is fogják, a pénz biztos helyen van.

Hidegen tervezte ki így a dolgot; ha büntetésemet leültem, felveszem a letétet. Senkitem vitathatja el, hogy a letét az enyém. Őt hat kellemetlen esztendő elmúlik és én gazdag ember vagyok. Ha becsületes ember maradtam volna, egész életemen át nyomoroghatnék. Vidékre fogok költözni és az egész világ részére Duverger leszek. Nyugodtan élem át öregsgemet és nem fog a lelkiismeret bántani, ha jót teszek.

Várt még huszonnégy órát, ez alatt a lapok híreiből meggyőződött arról, hogy a bankok számaint nem tudják, azután önként jelentkezett a bíróságnál cigarettával a szájában.

Akárki más az ő helyzetében kieszelt volna egy bosszu regény. De ő jobbnak látta, hogy megmondja az igazat és bevallja a lopást. Minek is veszitené idejét. De sem a vizsgálat alatt, sem az esküdtek előtt egy szóval sem mondta meg, hogy mit csinált a 200,000 frankkal. Csak ennyit mondott:

— Nem tudom! Egy padon elaludtam, tőlem is ellopták a lopott pénzt.

— Mivel büntetlen előéletű volt, csak öt évi börtönre ítélték. Szempillája sem rezzen meg, mikor kihirdették az ítéletet. Harmencöt éves volt, negyven éves korában szabad lesz és gazdag. A büntetést csakis áldozatnak tekintette azért, hogy meggazdagodhassék.

A fogházban mintaképe volt a jó raboknak, a mint a bankban mintaképe volt a jó hivatalnokoknak. Nyugodtan várta be büntetése leteltét, csak az egészségéért aggodott. Végre eljött a szabadság napja. Kiadták megtakarított pénzét, körülbelül tíz frankot. Azonnal a közjegyzőhöz akart menni. Erre az órára várakozott öt esztendő óta. El is ment a közjegyzőhöz. Belépett az irodába. Vajjon megismeri-e a közjegyző?

Megnézte magát a tükörben. Bizony megöregedett. No de azért a közjegyző meg fogja ismerni.

— Mit kíván uram?

— Egy letét miatt jövök. Körülbelül öt esztendővel ezelőtt helyeztem el.

— Letétet? Milyen név alatt.

— Igen . . . mily név alatt . . . — hirtelen elakadt. — Ez mégis sok, nem is emlékezem, hogy mily név alatt helyeztem el.

Gondolkodott, gondolkodott, nem jutott eszébe. Leült egy székre. Idegesen izgett-mozgott.

— Milyen név alatt; hát . . . hát . . . A kezdőbetű . . . mi is volt a kezdőbetű? . . .

Egy óra hosszat kutatott emlékezetében valami támaszpontot, valami jelt. Hiába! A név szeme előtt lebegett, szinte forgott a szeme előtt, de a betűk hirtelen elugráltak; a szótagok összefutottak. Minden pillanatban úgy érezte, hogy megragadja a betűt, de képtelen volt rá. Eleinte csak bosszankodott,

létesítésére vállalkozik, ne foszalyozzék a szélső, örökké zavargó elemek, ne terrorizálhassák a szájhősök, hanem nyugodtan csinálják meg a kibontakozást s aztán kompromisszumos program alapján rendelkeznek elválasztást, amely kissé ügyes (?) vezetés mellett okvetlen beszolgáltatta a kormánytöbbséget. A kompromisszumtárgyalások vezetőjeül Bánffy Dezső bárót és Tisza István grófot emlegetik, akik természetesen mindketten 67-es alapon, létesítenék a megoldást. Bánffyval Bécsben szivesebben jönének megállapodásra, mert róla tudják, hogy kitűnően ért a választásokhoz.

Ez a körmonfont okoskodás nem szorul kommentárra.

(A felosztatás hatása.)

A képviselők között valóban érthető megdöbbenést okozott az országgyűlés felosztatása és az a hír, hogy egyidejűleg felosztatják a pártköröket is. Beszölik továbbá, hogy március 1-én királyi biztos Hieronymi Károly személyében — fogja kihirdetni a felosztatást. De Hieronyminek más szerepe is lenne: ő lesz kormánybiztos a fővárosnál. Nem csoda, ha ilyen körülmények között a kedélyek egy csöppet sem nyugodtak.

(Fejérváry felhatalmazásai.)

Fejérváry nem egy, de három felhatalmazást kapott a királytól. Van nála királyi kézirat, mely elrendeli az országgyűlés felosztatását. Ezt a kéziratot legkésőbb február hó 18-án közölheti a hivatalos lapban. Közlés esetén a kéziratot február hó 17-ikéről fogják keltezni. — Van nála másik királyi kézirat, mely a képviselőház ülészeit berekeszti, anélkül, hogy az újabb ülésnapját megjelölne és van nála harmadik királyi kézirat, mely a Házat ismét hat hónapra elnapolja. Utóbbi kettő csak február hó 28-án keltezhetné és a képviselőházban kerülne felolvasásra, ellentétben a felosztató kézirattal, melyet előzetesen és csak a hivatalos lapban publikálnának.

A hármas alternatívát gróf Tisza István befolyásának tulajdonítják. Fejérváry körül belül tisztában van azzal, hogy ő az első és

legtágabb felhatalmazással fog élni és fel fogja oszlatni az országgyűlést, anélkül, hogy egyidejűleg kiirná az új választásokat, de nem akarja brüsszkizni azt a tábor, melyből eddig összes barátai és támogatói kikerültek: a szabadelpvűpártot. — Ha Tisza és társainak sikerül a hét folyamán a szövetekezett pártokat kapacitálni, hogy az ülésnapot berekesztő vagy elnapoló kéziratot respektálják, akkor a kettő között választhatnak és elmarad egyelőre a felosztatás; ha nem: akkor jön a felosztatás.

Hire jár, hogy a pártvezérek nem mernek majd kezességet vállalni; egyrészt azért, mert nekik is az a nézetük, hogy a mostani helyzet ugyanis csak komédia és jobb, ha mihamarabb tisztába jövünk a hatalom kezelőinek igazi szándékaival; másrészt félnek attól, hogy akadnának többen vagy sokan, akik nem vallanák magukra nézve kötelezőnek a vezérek megállapodását. Hiszen közismert tény, hogy nemrégiben aláírásokat gyűjtöttek, hogy a képviselők újabb elnapolás esetén maradjanak együtt. Nem biztos, hogy ezt az okmányt azóta megsemmisítették. A Lukács-féle decemberi megegyezés megismétléséből tehát alig lesz valami és a hármas felhatalmazás csak arra lesz jó, hogy Fejérváry mondhasza, hogy ő még az utolsó pillanatban is kész volt az alkotmányos kiegyezés utját egyengetni.

Biztosra vehető tehát, hogy Fejérváry február hó 17-éről keltezett kézirattal február 19-én a hivatalos lap útján felosztatja az országgyűlést, anélkül, hogy az új választásokat kiirná. A felosztató kézirat kap egy nagy „törvényes” köpönyeget; meg fogja magyarázni az országnak, hogy minden csak a rend és törvény oltalmára és megmentésére történik és hogy a kormány országgyűlés nélkül is csak a törvény keretei között fog mozogni, de legnagyobb szigorral fogja követelni minden állampolgártól is, hogy a törvényekhez ragaszkodjék. Miképpen értelmezik a szigorú végrehajtást, azt meg fogják mutatni a meztelen katonaszuronyok, melyeket március elsején az esetleg mégis a Házbá igyekvő képviselők elé fognak szegzeni.

Megvédik a törvényt és a biztonság

azután felizgult, szinte testileg fájt neki. Forróság szállt fel a hátától a nyakáig. Izmai göresösen vonaglottak, nem birt tilve maradni. Kezei reszketettek. Sebesre harapdálta ajkait. Síri szeretett volna és csapdosni szeretett volna a kezelvel. De mentől inkább összpontosítani próbálta agyát, annál inkább szöktek el tőle a betűk. Dobogni kezdett a lábával, azután felállt és így szólt: — Minek keresem; így nem találom ki soha. Ha majd nem gondolok rá, eszembe jut . . .

De nem olyan könnyű egy gondolattól szabadulni. Hiába bámult a kirakatokra, hiába meresztette szemét a járókelőkre, hiába figyelt mindenféle neszre, mindig csak az a kérdés járt a fejében:

— Mi is volt az a név?

Este lett, az utcák elhagyottak lettek. Kimerülten ment el egy hotelbe, szobát nyitott és le se vetkőzött, az ágyra dőlt s folyton tanakodott. Reggel felé elaludt. Mire felébredt, fényes nappal volt. Elégedetten nyújtózkodott az ágyon, de egyszerre csak eszébe jutott:

— Mi is volt az a név?

Egy újabb érzélem fogta most el: a félelem. Fél, hogy sohse jut eszébe többé ez a név. Hirtelen felkelt, lement az utcára és órák hosszú kurtorgott a közjegyző háza körül. Ujból este lett.

— Meg kell örülni.

Irtóztató gondolat szállta meg. 200.000 frankja van bankokban. 200.000 frank lá-

lopott pénz. de az ő pénze és még se lehet az övé. Ő esztendőt ült le a börtönben, hogy megszerezze és még sem lehet az övé. . . Egy szó: és övé ez a sok pénz. A fejére csapott az öklével, beleütökött a lámpavasba, mint egy részeg, úgy tántorgott az utcán. Most már meg volt győződve arról, hogy ez a név sohasem fog az eszébe jutni. Futni kezdett, beleütökött az emberekbe. Nem ügyelt a kocsikra, csak valaki fejbe ütötte volna, csak egy kocsis alá kerülne, hogy szétloccsanna az agyveleje.

Egyszer csak maga előtt látta a Szajná. Zölden csillogott a folyóvíz, benne ezer meg ezer csillag. Zokogni kezdett.

— Ez a név, ez a név. . .

Lement a lépcsőkön a folyóhoz és kinyujtotta kezeit. Vízre akart meríteni, hogy arcaát felfrissítse. A víz úgy vonzotta, úgy zuhogott a fülében. Belefogódzott a partba, de nem bírta tartani magát. Beleesett a vízbe. A nagy hideg elárasztotta; küzködött a saját erejével. Kinyujtotta karjait, felemelte fejét és eltűnt. A víz felvetette testét és e pillanatban végső erőfeszítéssel, kimeredt szemekkel és vonagló szájjal kiáltotta:

— Megvan! Segítség! . . . Duverger.

ez. . . ez. . .

A part elhagyott volt. A víz csapdosta a hid oszlopait és visszaverték a kiáltását az éjszaka esendjében. . . A folyó lomhán haladt tovább, fehér és piros virágok táncoltak a tükörén. A test eltűnt a víz alatt.

kedveért odaakasztják a szuronyok végébe: az átlukasztott alkotmányon keresztül villog felénk a modern ultima ratio regum, az élesre és hegyesre kifestett szurony, mint a legfelsőbb akarat őszinte kifejezője és érvényesítője a népakarattal szemben.

(Béke hírek és a tőzsde.)

A budapesti tőzsdén ma az a hír terjedt el, hogy a király Bánffyt és Vekerlét kihallgatásra hívta. Ennek folytán a magyar hitel-papírok öt koronával felszöktek.

(Uj szabadelpvűpárt.)

A szabadelpvűpárt egyik oszlopos tagja így nyilatkozott a helyzetről: Nincs ok az aggodalomra. Akár felosztatják az országgyűlést, akár nem, a béke bizonyosan meglesz. Megszületését egy jelentéktelen csoport késlelteti, amely obstrukcióval fenyeget, ha a leszerelés bekövetkezik. Az országgyűlés felosztatása is arra való volna csupán, hogy ezt a csoportot ártalmatlanná tegyék, izgatását elnémissák. A felosztatás után pedig következnek az az új ember, aki az új kormányt megalakítja és megteremtí az új szabadelpvűpártot, amely lehet, hogy kezdődik az új párt és a szabadelpvűpárt összeolvastásával. Ehhez a párthoz csatlakoznék az alkotmánypárt kétharmada és vannak jelenségek, hogy a volt szabadelpvűpárti függetlenségiek közül is csatlakozni fognak az előkelőbbek. Ezzel az „anyaggal” igen is kockáztathat a kormány egy új választást. Hogy pedig honoráltassék a felség ama kívánsága, hogy a multra az elnézés fátyola borítottassék: a Fejérváry kormány két tagját vállalja az új kormány.

(Hevesmegye.)

Hevesmegye ma rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen Kállay főispán elnökölt. A közgyűlés elhatározta, hogy a koalíciónak a béke ügyében tett eljárását helyesli és neki bizalmat szavaz. A megyei dotáció beszüntetése miatt a tisztviselők nem kaptak fizetést és a közgyűlés utasítja őket, hogy egyenként folyamodjanak ez iránt a közigazgatási bizottsághoz.

(Békeakták.)

Az Andrássy és Lukács-féle békeaktákat, hogy a közvélemény tisztán lássa a békealkudozások anyagát, — legközelebb az eredetiben fogják publikálni.

(Minisztertanács.)

Ma este a kabinet valamennyi tagjának részvételével minisztertanács volt, amelynek határozatából Fejérvárynak holnapra tervezett bécsi útja elmarad.

(A képviselőház felosztatása.)

A képviselőházban ma számos képviselő megfordult és azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a házat legkésőbb szombaton felosztatják.

Laikus szemmel.

(Az ifju Csokonairól.)

— Irta: Myl. —

Jó előre óvást teszek, hogy én e sorokban nem hivatalos kritikát írok. Nem vagyok egyik lapnak se szini kritikusa, ha jobban hiszlek vele, dramaturgia, nem vagyok az írónak még csak ismerőse sem, nem

vagyok titkos dráma író, kit a kenyér és dicsőség sárga szemű szörnye bántana, nem vagyok a Csokonai kör bíráló bizottságának tagja, csak látam vasárnap este a darabot: így elmondhatom elmefuttató címét újra: laikus szemmel szólok a darabhoz.

A „dramaturgok a tegnapi lapokban, elmondták véleményüket a darabról, színre viteléről, a diszletről, a szereplőkről. Dicséret himnuszt zengtek a szerzőnek és a kiválasztott és ki nem választott színésznőnek; —

A költő ismerősei tegnap este, az előadás után dicsőítették erős elanyisággal a szerző fülébe magát és darabját Hauer Berceinél a fehér asztal mellett; ott mutatott fűgét az abrosz alatt néhány szerencsétlenebb vetély társa — a másik 11, kiknek neve a jelige sötét burka alatt maradt, a kikeről akkor se, máskor se, csak most és a halálos bírálat kihirdetésekor szólott a krónika; a bíráló bizottság tagjai már elmondták véleményüket, most csak én a laikus, a közönség vagyok hátra.

„Az ifju Csokonai“ nem közönséges darab, vasárnap sem volt az. Nem, mert valóban kiemelkedik a rendes heti műsor darabok átlaga felett, mint a szárnyát próbálgató sasfók a verebek csoportjából; nem, mert vasárnap este nem nagy közönsége volt. Pedig megérdemelte volna. Én elhiszem, hogy a laikusok nagy része szives örömmel megy a sok léha operett megte kintésére. Aláírom, hogy jól mulat azokban az üres alakok, esetlen kuplák bukfeneczésében, de ha azokban gyönyörűségét leli, egy kezdő magyar író első szárnyes-pásainak kísérelte nem kevesebb jó érzést költött volna fel benne. Ez az érzés hatotta át a vasárnap esti válogatott közönséget, ez hatott át engem is. És gyönyörűséggel láttam, hogy az író, ha általában véve még csak a közel levő halmok, dombok magaslataira szállt, néha-néha merész szárnyalását a magasnak az örök hóval borított hegynek vette, de még gyenge szárnyaival vissza esett. Általában a mi gondos kidolgozást, erős költőiséget, hatalmas dráma írói erőt s értelmes színpadi művészetet (technikát) mutatott, de még nincs élet, nincs meg a cselekmény erőteljes lüktetése, nincs meg a korhűség benne. Nincs élet a darabban. Csokonai érzelmeseu deklamál, Puki (a kinek más neve adhatott volna a szerző, mert homlokegyenest ellenkezik Csokonai moccanásával), a darab tulajdonképeni főhőse, derekasan cselekszik is, általában véve azonban a színpadon egy két alak beszélget folytonosan s hosszasan, a mi utóljára is kifárasztja a nézőt, bármennyire felejteti is Pukinak néha talpra esett, szellemes, néha bizony izléstelen mondása, szofizmája.

Epen ezért a darab cselekménye nem halad egy vigjáték (pedig dehogya is vigjáték, még erőltetve sem fér a vigjáték fogalma alá a darab) gördülékeny menetében. A darab cselekménye általában kevés, a harmadik felvonásban csak ott vagyunk, a honnan elindultunk. A darab kidolgozása és felfogása reám azt a behatást tette, hogy írója inkább tanulmányozta Madách Ember tragédiáját (Puki filozofálása és a nők hivatásáról) és Goethe: Fausztját (Grätchen—Lilla jelenet), mint a dráma hatalmas megteremtőjét, Shakespearet. — Pedig az Ember tragédiája és a Fauszt hatalmas filozófiai mű, de rossz dráma; s addig, míg a mű nem tud felemelkedni oly hatalmas filozófiai költemény magaslataira, helyesebb élettel telt drámát, mint élettelen drámai költeményt írni. Nem tanulta el azonban a két költeményből azt, a mi ott oly tökéletességgel meg van, a korhűséget. Az Ember tragédiájának minden alakja, szava teljesen fedi a kort, amelyben látjuk és halljuk, a Fausztnak

egész levegője a középkori levegő, itt azonban az alak, a felfogás, a szó nem talál nagyon sokszor Csokonai korába. — Vajdáné például inkább egy mai diplomátikus, raffinált „nagyágos asszony“ — a mint nevezték a darabban, — mint egy meggazdagodott, 18 századbeli iparos „nemzetes asszonya“; Puki inkább egy mai korán megérett agg-ifju, mint a puritán Debrecen és kollégiumát Csokonai korában végzett diák, és nem is fedi Csokonai főrangú jöltevőjét, az ósrégi főnemesi Puki család méltó sarját. Csokonaiakat sem dobálták ki annyi helyről, a protestáns Vajda Juliánna sem igen akarhatott apáca lenni. Az oda nem illő, s akkor még nem is élő szavakat ki sem válogatom.

Még is a darab nekem igen tetszett. Az érzélgős szerelem, Csokonai idealizmusa, a mélyen járó gondolatok, reflexziók, a hatalmas és teljes következetességgel megalkotott alaknál (Pukinál) néhol az erős drámaiság, Vajda és Lévy család első szereplése, s mindennek felett a jó, csillogó költői nyelv (Csokonai jóslata), azok mondatkák velem, hogy nem közönséges darabban állunk szemben, és engem jól eső érzés fogott el, midőn szemtanuja voltam egy igazán többre, magasbra hivatott költői lélek első szárnypróbálgatásának. Csak még fejlődnie kell, hogy a tucatsorból kiemelkedjék, onnan pedig kivezet a nagyok, első sorban Shakespeare, tanulmányozása, a kortörténet és a néplélek alapos ismerete.

S ha még elmondom, hogy színészeink is érezték, hogy munkáikkal egy még nagyra hivatott, s fejlődő költői tehetséget, s eszményes nagyraörést kell diadal útjára elindítaniok s eddig még egyszer sem tapasztalt lelkesedéssel játszottak, — a laikusok véleményét, azt hiszem, mind elmondottam.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

(Vészi úr.)

— február 12.

Hont

Bont.

Trónt

Ront

Jósló

Két szó:

Kegyenc —

Fegvenec.

Vészi úr

Most nagy úr.

Lesz még bér —

Ebre dér!

Vitt rossz óra

Magas lóra.

Ha lefordulsz,

Arról koldúlsz.

Valaki voltál,

A mig daloltál.

S hogy földagadtál —

De lelohadtál!

A helyi vonat közlekedése.

— febr. 12.

Általános az elégtelenség affekt, hogy a helyi vonat csak husz percenként közlekedik, mi tetemes kárt okoz úgy az érdekelt feleknek, mint a vállalatnak.

Tudatja velünk egy uri ember, hogy számtalanszor megesik rajta, hogy Hunyadi utcai lakásából gyakran kell a Péterfiára kirándulnia.

Igen ám, csak hogy sokszor az orra előtt szaladt el a vonat.

Nincs más mit tenni, mint várni a következő vonat indulásáig.

Csakhogy ez csak husz perc mulva jön, tehát addig várni nem lehet, husz perc alatt gyalog a Péterfián lehet lenni.

Tehát neki indul gyalog, időt veszít s a helyi vonat elesik a jövedelemtől.

Számtalan egyén panaszkodik, hogy ha kell, ha szükség van rá, a helyi vonat sohasem jön.

Természetes dolog, husz percet várni, husz percen belül közlekedni, ez több a soknál.

Ma holnap az ember megfogja szokni, hogy egyáltalában nem fog a helyi vonaton járni, nem fogja igénybe venni.

Ez a megszokás már annyira ment, hogy például este felé a helyi vonat már rendesen fűresen zakatol, a kalauznak bizony nincs dolga, s az ember önkénytelenül is kérdi: vajjon miért szaladgál ez a masina? hisz senki igénybe nem veszi.

Járna csak sürűbben a vonat, a közönség feltétlenül jobban igénybe venné.

De most spórol az igazgatóság, míg más részt a haszontól elesik.

—a—b.

— Jótékonycélú felolvasó estély.

Egyre nagyobb édesklődés nyilvánul az „Ivria“ asztaltársaság által f. hó 18-án d. u. 5 órakor az Ipartestület dísztermében (Városi bérház, Simonffy u. 1 c.) rendezendő jótékony célú felolvasó estély iránt. A fényesen igérkező ünnepély műsorát legközelebbi számunkban közölni fogjuk. A meghívókat a napokban küldi szét a rendezőség.

— Március 15 és a Petőfi dalkör.

Tudvalevő dolog, hogy a városunkban tartani szokott hazafias ünnepekből az orosz-lánrészt az ünnepek rendezésében oly fáradhatatlan ev. ref. főiskolai ifjuság szokta kivenni. Közvetlen utána jön a Petőfi dalkör, mely a nappali programban a Petőfi szobránál dallal és koszorúval rójjá le a szabadság lentosa iránt kegyeletadójt, estve pedig úgy márc. 15-dikén mint augusztus 2-dikán a főiskolai ifjuság és öreg honvédek részvételével ünnepi dalestélyt rendez. Az idén március 15 dikén nagyobb szabású ünnepi estélyt rendez a dalkör a Bika szálloda dísztermében, mely dal — zene — szavallat és táncal egybekötve — azon feladatnak is szolgáland, hogy a fehér asztalnál egyesítse a különböző hazafias egyesületek tagjait a jelenlegi szomorú politikai viszonyok hatása alatt. A részletekre legközelebb rátérünk.

Sirolin

Emeli az érvágyot és a testvért, megszünteti a köhögést, vialadékat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— koronás

korszagról értesültek, az első pillanatban azt sem tudták, hogy mit kell tenniük. Készségesen törölték a kezüket és sópáncsoltak azon, hogy leányuk milyen szegényt hozott ősz, becsületos fejükre. Ekkor még nem is gondoltak arra, hogy az öngyilkosságnak halál is lehet a vége. A görösökben vonagló leányt azonnal ágyba fektették és orvosért küldtek. Az orvos gyomormosást végzett és igyekezett megnyugtani a szülőket, hogy van remény a felépüléséhez.

Ezért Steinerék minden követ megmozgattak, hogy az eset nyilvánosságra ne kerüljön. A tisztos családra való tekintettel mi is kíméletesen hallgattunk az esetről.

A halottas ágyon.

A remény, amelyet a kezelő orvos a felgyógyulásához fűzött, — jogosulatlanul bizonyult. Steiner Boriska görösei nem szüntek meg, — eszméletét is elvesztette, míg végre ma hajnalban kinos szenvedéseitől megváltotta a könyörületos halál.

Öreg szülői a fél órai haláltusa alatt a szenvedés egész golgotáját megjárták. Mélyen megható zokogással borultak a holttestre, a honnan erőszakkal kellett őket eltávolítani. Steinernét ájultan vitték a mellékszobába.

A halálózásról, ugyszintén a tragédia részleteiről azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan Mile Pál fogalmazó ment ki egy rendőrbiztossal a halottas háznál s hivatalos jegyzőkönyvet vettek fel.

A holttestet még a délelőtti folyamán kiszállították a kórház halottasházába, ahol holnap felboncolják és azután a zsidó szertartás szerint elhantolják.

Az utolsó levél.

A szomorú tragédia híre nyomban elterjedt a városban. Mindenfelé mély megilletődéssel pertraktáltak a részleteket és a közvélemény azon nézetnek adott kifejezést, hogy a tapasztalatlan, bohó gyermekleányt riul befonta csábítója, Varga Lajos.

Ezt megerősíteni látszik azon levél, amelyet az öngyilkos leányka hagyott szüleinek és amelyben kuszált vonásokkal a következőket írja:

Édes jó szüleim. Így jobbnak láttam az életet a másvilágon. Szibántalmaim vannak szerettem volna élni, de így gondoltam jobb a halál, mégis a ruháimat senki ne próbálja használni, mert a síromba se lesz nyugtom. A staffirungom anyuska hozza el, használja, az ékszerek pedig apámé legyenek, engedjétek meg, de így volt a sorsom kirendelve. Csókol benneteket Boriska.

Ne boncoljanak fel bennünket, közös elhatározással mentünk a halálba. Egymás mellé temessenek, verje meg az Isten, aki ezt a kívánságunkat nem teljesíti.

Lajos, Boriska.

A Kossuth szállodába azért jöttünk, hogy könnyebben meghallhassunk, mint otthon, mert otthon nem lehetett, azért mert feltűnik, meghallják a nyögést, jajgatást és az főcélunk, hogy lássanak mind kettőnket meghallva.

Becsássatok meg

Lacu.

Lakásunk: Arany János utca 41. Azért lettünk öngyilkosok, hogy Lacué soha, de soha nem lehettem volna

Boriska.

Varga Lajos megszökött.

A rendőri nyomozásnak, amely az öngyilkosság legapróbb részleteiről akart tudomást szerezni, első dolga volt, hogy Varga Lajost, aki egészségesen került ki a tragédiából — kihallgassa és az esetleges gyanúok alapján letartóztassa.

Megindult a keresés Varga Lajos után és végül kitudt, hogy megszökött.

Azonban a rendőrség már nyomában van.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Kedd, febr. 13.: „Ifju Csokonai.“ Komédia. (C.)

Szerda, febr. 14.: „Fedora.“ Dráma. (A.)

Csütörtök, febr. 15.: „Párbaj.“ Színmű.

Ujdonság. (B.)

Péntek, febr. 16.: „Párbaj.“ Színmű. (C.)

Szombat, febr. 17.: „Lisistrata.“ Operette. (A.)

Vasárnap, febr. 18. d. u.: „János vitéz.“

Daljáték.

* **János vitéz.** Óriási az érdeklődés, a mely előadásról előadásra kíséri a János vitéz daljátékot. Így tegnap vasárnap megtörtént az, hogy sok család nem jutott helyhez a délutáni előadásra. Az általános óhaj-tásnak eleget teendő, Zilaby Gyula igazgató a János vitéz daljátékot a jövő vasárnap délutánjára is kitzerte előadásra.

* **Fedora.** A drámairodalom egyik ragyogó művében Dunna, Fedorájában lesz része szerdán este a debreceni színházi közönségnek. Az izgalmas jelenetekben, hatalmasan érdekes eseményű dráma próbáival a szintársulat elkészült. A szerdai előadásra részt vesznek, Szakács, Csáder Irén, Szabó Irma, Békés, Almási Lola, Ternyei, Krasznay stb. A darab (B) bérletben megy.

TAVIRATOK.

Öngyilkos huszárhadnagy.

Arad, febr. 12. Illyés Zoltán honvédhuszárhadnagy, Illyés kuriai bíróné fia, ma szerelmi bánatában agyonlötötte magát.

Családi viszály miatt.

Petrozsény, febr. 12 Czinner Ignác petrozsényi kereskedő ma délelőtti agyonlötötte magát. Tettének oka családi viszály.

Bosszu.

Magyarkanizsa, febr. 12. O-Szentivánon Laczi Ferencz Bodó Pált bosszúból késsel agyonszurta.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, febr. 12.

(Déli ársírat.)

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Tartott irányzat mellett 17,000 métermázsa került forgalomba, változatlan árával mellett Egyéb gabonanemek közül tengeri változatlan, rozs gyengébb, zab forgalom nélkül. Árpa változatlan.

Buza áprilire	16.84—86.
Buza októberre	16.76—78.
Rosza áprilire	13.72—74.
Zab áprilire	13.44—48.
„ októberre	14.86—88.
Tengeri májusra	12.38—42.
„ júliusra	13.80—82.
Ropcs augusztusra	27.70—90.

Szerkesztői-posta.

D. K. Guy de Maupassant fenéig romlott író. Minél speciálisabb, annál veszedelmesebb. Bulwernek egy mondása adja meg ennek a megítélésnek a kulcsát: „Valamely író erkölcsi értékének mértékét a házasságról való felfogása adja meg.“ E szerint ítéljen a többi felől is.

Királyfal. Gyöngécsek.

K. F. E. hó 13-án kezdődik a húzás

Városi Színház.

Bérlet 114. szám (C.)

Debrecen, kedd, 1906. február 13-án:

Ujdonság! Itt másodsor: Ujdonság!

A ZILAHY GYULA által hirdetett CSOKONAI pályáson ELSŐ HELYEN kitüntetett és 500 koronával jutalmazott pályamű!

Az ifju Csokonai.

Vigjáték 5 felvonásban. Irta: Homonnai Albert.

Holnap, szerdán, febr. hó 14-én:

FEDORA.

Dráma.

Aggkori gyengeség

és erőtlenség ellen, mely különböző okokból, mint pl. kiállott betegségek utókövetkezményei, gyermeknél a fogzás okozta elgyengülésből stb. származott, a SCOTT-féle EMULSIÓ kiváló eredménnyel alkalmazható.

A SCOTT-féle EMULSIÓ iránt senki sem fog ellenszenvet érezni, mert az határo ottan jó ízű, mindenki által könnyen emészthető, minthogy az utólrheteilen SCOTT-féle emulgálási eljárás következtében az olaj gyorsan átmegy a test szervezetébe anélkül, hogy bármilyen emésztési zavart okozna.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukát vivő halász“ védjegy. **A SCOTT-féle EMULSIÓ kapható minden gyógyszerárban.**

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében minta üveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL
„Városi gyógyszerár“

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50

Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fill.

Nevásároljon addig senkisémm!

kinek elegáns

mell és derékfűzőre

van szüksége, míg az

Erdős Kálmánné

által készített modern

mell és derékfűző

mintákat megnevezték, melyeket legnagyobb szakértelemmel és legújabb fazonra készít mérték után bárkinek.

Kívánatra mérték felvételt lakáson is eszközöl.

Tisztelettel

Erdős Kálmánné

Debrecen, Lorántffy-utca 12.

Javitást és tisztítást ócsó áron elfogad.

Hirdetések művészi illusztráció, szövegezés, eredeti tervezetek kidolgozása és előleges költségvetések feljelen díjtalanul.

GOLDBERGER AV.
BUDAPEST, V. VÁCI-UTCA 20. — HIRDETÉSI IRODA —

BUDAPEST ÉJJEL

című szenzációs könyv

második kiadása

most jelent meg.

Írta:

Benedek László (Adrien)

Ára: 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

pirulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredményt nyújtva, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb mellette oly ártalmatlan, mint e pirulák.

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozzott kissejűk végett még gyermekek is szívesen veszik egy 15 darabot tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs mely 8 dobozt, tehát 120 pirulát tartalmaz, csak 2 kor. 45 fill. A pénz előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve szállítatik.

Óvás! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük háttározottan Neustein Fülöp hashajtó-labdacsait. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

Neustein Fülöp „Szent Lipót”-hoz címzett gyógyszerész Bécs, I., Plankeng 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ödön, Füleki Pál, Mihalovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tót B. gyógyszerész uraknál.

13964—1905.

Hirdetés.

A nagycserén a somai járáson levő Debrecen város tulajdonához tartozó nyolc boglya anya széna az 1906. február hó 15-én reggel 9 órakor a helyszínén nyilvános árverésen elfogadni.

Gyülekezés a kitűzött napon reggel 8 órakor a nagy cserei erdész laknál.

Városgazdai hivatal.

Meghívás.

Az „István” gőzmalom társulatnak

1906. évi Február 25-én délután 3 órakor.

Debrecenben, a kereskedő társulat épületének dísztermében tartandó

Évi rendes Közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg, az arra vonatkozó jelentéssel.
  2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
  3. A mérleg helyben hagyása, a felmenővény megadása és az osztalék megállapítása.
  4. Igazgatósági javaslat az üzem célszerű kihasználására tervezet építkezések és átalakítások foganatosítására szükséges közelesekre és ezzel kapcsolatban a részvénytulajdonosok felemelésére vonatkozólag.
  5. A nyugdíj szabályzat 6 §-a kiegészítése.
  6. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag választás utján betöltése.
- Debrecen, 1906. február hó 9-én.

Felhívjuk ezen t. részvényesek kik a közgyűlésen résztvenni és szavazási jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabály 27 cikke értelmében f. évi február 23 és 24-én d. e. 10—12 óráig, d. u. 2—4 óráig a társulat Csapó u. 6 sz. a. lisztraktára irodai helyiségében átvenni sziveskedjenek.

A mérleg és veszteség-nyereség rovás február 17-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

Az igazgatóság.

A legjobb arc-

széplítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kitűnő toillet szappanok a kendős használatához

Serail-puder. Kiváló finom arcpor három színben, fehér, rózsás és krém

1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleki Pál, Muraközy László, Balázs Ödön gyógyszerészek uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerész uraknál.

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerész uraknál.

Egy tégely ára

kor. 4 fillér.

Egy kis tégely

ára 70 fillér.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Co

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vendéglátás: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak Czementgyára Gurahonczon szállit lassan vagy gyorsan kötő

PORTLAND-CZEMENTET,

mely a Magyar Mérnök és Építész-Egyelet által megszabott normaliakat 70—80%-al felülmúlja. — Továbbá ELAD saját rendszere szerint készült

szabadalmazott hornyalt Cement-tetőcserép gyártó gépeket,

melyekkel tetőcserép szükségletét fakeskedők, vállalkozók, gazdálkodók házilag állithatják elő.

A készítés pár nap alatt megtanulható, a gépek hordozhatók, a cserepek szabályosak, könnyűek, jól fednek és nagy szilárdságúak

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!
Oltani permetezni nem kell.
a szőlészet kincse.

A phyloxera ellen áll!!
Leírását és árjegyzőket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagyenyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

Verseny-tárgyalási hirdetmény.

Az ev. ref. egyház szegényápolá-
jának felszerelési munkára; írásbeli zárt:
ajánlati verseny-tárgyalás hirdettetik.

Pályázat tárgyát a szükséges fa-és
vasbutorok képezik.

A munka-kimutatás az ev. ref. egy-
házi hivatalban a hivatalos órák alatt
m etekinthető és lemásolható.

A minta tárgyak az ev. ref. szegény-
ápolda új épületében megtekinthetők, a
szegényápolói dékánok közbejöttével.

Ajánlat tehető az összes munkákra
együtt és külön az asztalos-és külön, a
vasmunkák tétele alatt elsorolt mun-
kákra.

A versenytárgyalásban részt vehet
minden helybeli képesített iparos vagy
bejegyzett cég.

Ajánlattevő köteles folyó 1906.
évi február 27-én délután 4 óráig bá-
natpénzül az asztalos munkára 400
koronát a vasművekre 300 koronát az
ev. ref. egyház pénztáránál készpénzben
vagy óvadékképes értékben letenni s a
letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Az írásbeli zárt ajánlatok **f. 1906**
évi február hó 27-n délután 5 óráig
K. Tóth Kálmán lelkész ispotályi fel-
ügyelő urnál adandók be; iskola tan-
termében nyilvánosan bontatnak föl.

Elkészve beadott-távirati-és utó-
valamint ezen hirdetmények meg nem fe-
lelő ajánlatok figyelmen be nem vétetnek.

Az ajánlat a munka-kimutatás pon-
tos másolatába beirt egységárrakkal tör-
ténhetik. Az egységárrak olvasható, tiszta
számokkal és betűkkel is kiirandók. Az
ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő
a vállalati feltételeket, munkakimutatást
s ezen hirdetményt ismeri s magára
kötelezőnek elvállalja.

Ajánlattevő ajánlatával 30 napig
kötelezettségben marad.

Az ev. ref. szegényápolda építettő
bizottsága fentartja magának a jogot,
hogy a beérkezendő ajánlatok közül szabadon
válasszon vagy azok mellő-
zésével a munkákat más uton biztosít-
hassa.

Debrecen, 1906 február 5-én.

A bizottság.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel
tisztá és ment káros alkatróvektől.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György ur
Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja,
hogy szappana a „SCHICHT“ névvel valamely káros
keveréket tartalmaz.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS“ vagy „KULCS“-szappant)

használjuk

kiváló hatású tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, ugymint:

saját használatra minden ruhaneműnél és

mindenhez

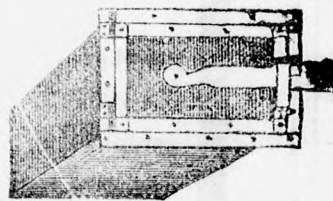
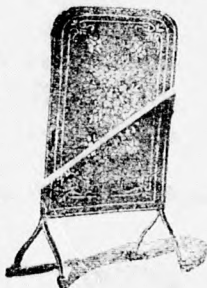
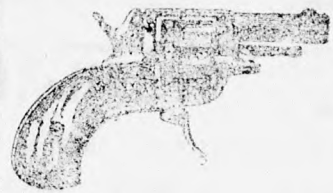
a mi egyáltalában mosva lesz.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIACUTCA 20-27-ik SZÁM.

Budweisz-i és honi gyármányu porcellán valamint Mel-
dinger köpeny és öntött vaskályhák, megen szer-
kezetű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multipliator
hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.**
és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények.
LŐPOR ÁRUDA Ujdonság! BRONWNIÖG ismét-
lőfegyver 1904. m. Szén- és fakosarak, melegvédők
fürdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és kosik, mosdó-
készletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók
és faasarok gummi átvonattal.

Gyakorlati alkalmi ajándék

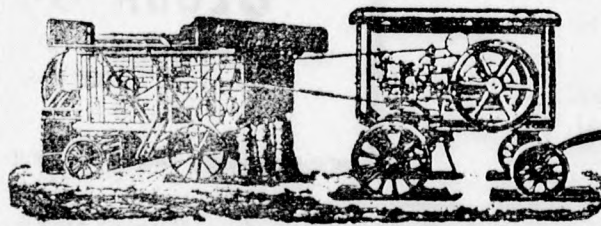
Minden rendszerű koresolyák, Gyermekszékek-, ko-
szik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések,
Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak,
kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdisze-
sebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac-u. 20 és 27 sz

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A világ legjobb cséplőkészletei.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Hatósági engedély nélkül szalmazfedelefes házak között is használhatók.

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 37-39.

Csak ezen telepen szereshetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeckendező
készülékkel ellátott **gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb**

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok és villanyos gyújtásu ben-
zinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. * Olosó árak. * Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitűnő szerkezetű olosó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez.

Tessék a pontos **Kállay F. és Tsa, Budapest, Nagymező-u. 37-39.**
czimre ügyelni! Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és
legtökéletesebb motor-
cséplőkészleteit,

valamint a legtökéletesebb **benzin-,
petrolin-, ásványolaj-moto-
rokat** ajánlja teljes jótállás mellett
legjutányosabb árban 3-5 évi
részletfizetésre: